5
אוסף+
מחפוטות+
Collection+

בניין יד: פיסול קרמי רב־דורי בישראל
صناعة يدوية: نحتٌ خزفيٌّ متعدِّد الأجيال في إسرائيل
HAND BUILT: MULTI-GENERATION CERAMIC SCULPTURE IN ISRAEL

יואב אדמוני, נטלי אילון, הדוויג גרוסמן, טליה טוקטלי, נורה כוכבי ונעמי ביטר, ליגל סופר, גדולה עוגן, אברהם קריצמן
يُوآڤ أَدْمُوني، نَتَلِي أَيَلُون، هِدْوِيچ چروسمان، تَليا طُوكاتْلي، نُورَا كُوخافْي وَنَعُومِي بِيتِر، لِيچال صُوفِر، چِدُولَه عُوچِن، أَبْراهام كْرِيتسمان
YOAV ADMONI, NETALY AYLON, HEDWIG GROSSMAN, NORA KOCHAVI AND NAOMI BITTER, ABRAHAM KRITZMAN, GEDULA OGEN, LIGAL SOFER, TALIA TOKATLY

אוצרת: טלי קיים
منظِّمة المعرض: تالي قيّام
Curator: Tali Kayam

עיצוב תערוכה: תומר שמילוביץ'
تصميم المعرض: تومر شميلوفيتش
Exhibition Design: Tomer Schmilovitch

התערוכה בתמיכתם הנדיבה של ארנה וג'פרי שטרן, ידידי המוזיאון
أقيم المعرض بفضل الدعم السخي الذي قدمه كل من آرنا وجفري شطيرن، صديقا المتحف
The exhibition is generously supported by Friends of the Museum Orna and Geoffrey Stern

נקודת המוצא לתערוכה הייתה אוסף הקרמיקה של מוזיאון הרצליה לאמנות עכשווית, שטופח בידי יואב דגון, מנהל המוזיאון בין השנים 1981–1993. שם התערוכה – "בניין יד" – מתייחס למכלול של טכניקות קרמיות שאינן כוללות שימוש במכשירים, ובהן בניית אובייקטים ממשטחים ומחוליות חומר, צביטה ותבניות לחיצה. התערוכה מציגה את עבודותיהם של יוצרות ויוצרים בני דורות שונים המשתמשים בטכניקות אלה, בפרישה כמו־גניאלוגית. המורשת של מגע בלתי אמצעי בחומר עברה ממורה לתלמיד, מדור לדור – החל בקדרית הוותיקה הדוויג גרוסמן ועד לאמנים ולאמניות בני זמננו, שמשתפים ידע ותובנות מקצועיות בקהילת רשת. הדורות השונים מוצגים באופן נטול היררכיה וללא מבנה ליניארי סדור. קושרת ביניהם אסתטיקה ארכאית, הטמונה בדי־אן־איי של החומר, שלא זכתה להערכה בעבר אך ממשיכה לאפיין יצירות הנוצרות כיום וזוכה כעת להערכה מחודשת.

בתצוגה עבודות מאוסף המוזיאון לצד יצירות חדשות שהוכנו במיוחד עבור התערוכה, החולקות מכנה משותף חזותי וחומרי שנובע מתהליכי היצירה. את בחירת המוצגים – ובהם כלים שימושיים, פסלי חיות ויצירות כלאיים הנעות בין הפונקציונלי לאמנותי – הדריכה תפיסה הרואה במכל הפשטה של אובייקט פיגורטיבי. תפיסה זו מזמנת אפשרות לחשיבה מחודשת על מקומם של פריטים קרמיים שימושיים בקאנון האמנות. מראה ההצבה חושף רבדים שונים של בניין היד ומספק נקודת תצפית אל החוליות הבאות בשרשרת היצירה.

انطلق هذا المعرض من مجموعات الأعمال الخزفية في متحف تل أبيب للفنون المعاصرة، تحت إشراف يوآف داغون، مدير المتحف في الفترة ما بين 1981-1993. يشير اسم المعرض - «صناعة يدوية» - إلى مجموعة من تقنيات الكراميكا التي لا تستخدِم الأجهزة، بل تعتمد، على سبيل المثال، على تشكيل الأجسام من أسطح وحلقاتِ مواد، مستعملةً الضغط وقوالب الضغط.

يقدّم المعرض أعمال فنانات وفنانين من مختلف الأجيال الذين يستخدمون هذه التقنيات، في امتداد كأنه جينيالوجي. إرث الاتصال غير الوسيط مع المواد انتقل من الأساتذة إلى التلاميذ، ومن جيل إلى جيل – بَدْءًا بالخَزّافة المخضرَمة هِدْوِيچ چروسمان وصولًا إلى الفنانين المعاصرين والفنانات المعاصرات الذين يشاطرون المعرفة المهنية والرؤى في مجتمع شَبَكي. تُقَدَّم الأجيالُ المختلفة هنا بدون تسلسل هرمي وبدون هيكل خطي منظَّم. ما يربطهم جماليّاتٌ قديمة، متأصلة في الحمض النووي للمادة، التي لم تَحْظَ بالتقييم في الماضي ولكنها تستمر في تمييز الأعمال التي يتم إنتاجها اليوم وبعاد تقييمها.

يضمّ المعرض أعمالًا من مجموعة المتحف إلى جانب أعمال جديدة أُعِدَّت خصيصًا للمعرض، يجمعها قاسم مرئي ومادي مشترك ناجمٌ عن العمليات الإبداعية. استرشَدَ اختيارُ المعروضات – ومن بينها الأدوات المستعمَلة والمنحوتات الحيوانية والأعمال الهجينة التي تتراوح مهامُها بين الوظيفية إلى الفنية - بمفهومٍ يرى في الحاوية تجريدًا لشيء تصويري. يتيح هذا المفهومُ فرصةً لإعادة التفكير بمكان القطع الخزفية المستعمَلة في شريعة الفن. يكشف مظهر الموضِع عن طبقات مختلفة من الصناعة اليدوية ويوفر نقطة مراقَبة للحلقات التالية في سلسلة العمل الفني.

The starting point for this exhibition was the Herzliya Museum of Contemporary Art's collection of ceramic works, put together by Yoav Dagon, its director from 1981 to 1993. The name of the exhibition – *Hand Built* – refers to a set of ceramic techniques that do not involve the use of instruments, including slab construction, coil construction, pinching, and press molding. The exhibition presents the works of artists of various generations who use these techniques, in a quasi-genealogical arrangement. The legacy of unmediated contact with the clay has been passed down from teacher to student, from generation to generation – from veteran potter Hedwig Grossman, to contemporary artists who share professional knowledge and insights with each other in an online community. These generations are presented in a non-hierarchical manner and with no orderly linear structure. What links them together is an ancient aesthetic, inherent in the DNA of the clay itself, as it were, which was not appreciated in the past but continues to characterize works that are created today and is now being re-evaluated.

On display are works from the Museum's collection as well as new works that were created especially for the exhibition, which share common visual and material attributes that arise from the creative process. The selection of exhibits – including functional ware, animal sculptures, and hybrid works ranging from the functional to the artistic – was guided by a perception of the vessel as an abstraction of a figurative object. This enables the possibility of rethinking the place of ceramic ware in the canon of art. The installation renders present the various aspects of constructing by hand, and provides an observation point onto the following links in the chain of art.